

"Tenc por per Mallorca"

Als 88 anys, Pau Lambert Cortès (Palma, 1911) gaudeix d'una excel·lent memòria i vitalitat. Com a periodista ha assistit a tots els esdeveniments de Mallorca durant el segle XX.

Com era Palma del primer terç del segle XX?

—Tot era tan distint. La gent els diumenges anava ben mudada i els al·lots tots anàvem igual, vestits de mariners, amb calçons curts i, als catorze o quinze anys ja duïem capell i una corbateta. A l'estiu canviàvem el capell per una galleta.

—Com us va néixer la vocació periodística?

—Una vocació no és conseqüència de cap fet. Havia fet estudis de medicina, per seguir la tradició familiar. Però al segon any vaig veure que no era el que m'interessava. A mi m'agradava llegir i escriure.

—I entrau a la redacció del diari La Almudaina; més tard al Correo de Mallorca i després a Radio Mallorca en els seus inicis. Tota una vida de periodista.

—Sí, per a mi la professió periodística és adorable, he disfrutat tota la vida fent feina i, a vegades, he dit que en lloc de cobrar per treballar hauria d'haver pagat perquè he disfrutat molt fent la meua feina.

—Com vàreu viure la proclamació de la segona república l'abril de 1931 a Palma?

—Vaig presenciar des de la plaça de Cort la proclamació de la república que es féu des del balcó de l'ajuntament. S'havia concentrat molta de gent a la plaça, amb banderes i crits a favor de la república. Hi eren presents al balcó de Cort polítics com Francesc Villalonga —que després va ser batlle de Palma—, Llorenç Bisbal —que fou el primer batlle de la república— i Ignasi Ferretjans, entre d'altres.

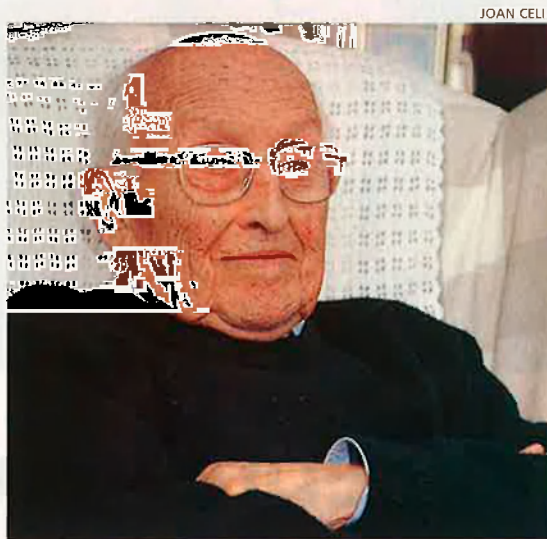
—La ràdio durant la Guerra Civil tingué gran importància com a mitjà de difusió del nou règim.

—Una vegada intervinguda militarment la ràdio, em vaig convertir en un espectador, tot i que com a soldat d'artilleria, després d'haver cridat la meua quinta, hi vaig haver d'estar destinat. Record que hi vengueren a fer emissions patriòtiques el governador i militar Luis García Ruiz i hi feia un discurs cada setmana Sebastià Sancho Nebot, que després va ser delegat d'Informació, entre d'altres. Aleshores, a la ràdio no es podia dir quasi res que no fos amb una ordre procedent de Capitanía General.

—Com es va viure la postguerra?

—Eren anys de cartilles de racionament i d'estraperlo [en al·lusió a un joc que hi havia a Formentor]. Ho vàrem passar molt malament. Per contra, a Mallorca en els anys de la Guerra Civil, el desastre de la guerra a part, no hi hagué problemes grossos de subsistència. Però, els anys quaranta varen ser uns anys difícils i sobretot trists.

—Els anys quaranta us donaren una gran popularitat a Ràdio Mallorca.

JOAN CELIÀ

Lambert Cortès i Cortès a casa seva de Mallorca. "El periodisme esportiu permetia tenir certa llibertat que en altres àmbits no existia. Això començà a canviar una mica amb la Llei Fraga de 1966 o, ja més tard, durant la transició, que vaig viure amb molta d'il·lusió com a subdirector del *Diario de Mallorca*".

—Foren anys de gran rivalitat entre els equips del Reial Mallorca, l'Atlètic de Balears i el Constància, d'Inca. Un acte que record perfectament fou el primer ascens dels Reial Mallorca a primera divisió, precisament a València, i la rebuda a l'equip al moll de Palma va ser increïble. El periodisme esportiu permetia tenir certa llibertat que en altres àmbits no existia. Això començà a canviar una mica amb la Llei Fraga de 1966 o, ja més tard, durant la transició, que vaig viure amb molta d'il·lusió com a subdirector del *Diario de Mallorca*.

—L'arribada del turisme de masses al final dels anys cinquanta i al començament dels seixanta transformà Mallorca.

—Hi ha dues coses que han influït molt a Mallorca, el cine i el turisme. Amb el turisme vàrem aprendre a anar de gresca i va sorgir la figura del "picador" [l'home que anava a lligar estrangeres]. Per ventura Mallorca, aleshores, es va convertir en un dels primers paradisos del sexe.

—Per acabar, com veieu el futur de Mallorca?

—Em fa molta por que els mallorquins acabem no essent el que som per la invasió turística i per aquesta tremenda responsabilitat deduïda de fer una ciutat pels cotxes. La ciutat no és per als cotxes, és per als seus habitants. Tenc por que Mallorca no avanci massa en el camí de la desmallorquinització i pas pena que d'aquí molts d'anys, o no tants, els nostres costums hagin desaparegut.

Arnau Company